

Μάθημα: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Ημερομηνία: ΣΑΒΒΑΤΟ 20 ΜΑΙΟΥ 2023
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023-2024

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

ΘΕΜΑΤΑ

Κείμενο

Τι σημαίνει Ευρωπαίος;

[...] Θεωρώ λοιπόν ότι οι Ευρωπαίοι, και μιλάμε εδώ για τους ανθρώπους της σκέψης και της διανόησης, χαρακτηρίζονται από το ότι θέτουν υπό αμφισβήτηση κάθε κατακτημένο ή κατεστημένο, με την πρόθεση όχι μόνο να αναιρέσουν το παλαιό χωρίς να απαρνηθούν τις καταβολές τους, αλλά και για να προχωρήσουν προς το άγνωστο. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί μια συνεχής μετακίνηση των γνωστικών συνόρων, με απώτερο σκοπό να δημιουργηθεί ένας ευρύτερος χώρος δράσης και αντίδρασης, θέσεων και αντιθέσεων. Αυτή η αέναη μετακίνηση οδήγησε τους Ευρωπαίους στην εξερεύνηση νέων δρόμων, στην κατάκτηση αποικιών από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας, και αυτό νομίζω ότι μπορούμε να πούμε ότι είναι η συνεχής ουτοπία (ου τόπος) που κινητοποιεί τον κάθε σκεπτόμενο Ευρωπαίο. Αυτή η ουτοπία, η οποία είναι κατά τη γνώμη μου το βασικό στοιχείο των Ευρωπαίων, σήμερα εκδηλώνεται με την προσπάθειά τους να επιβάλουν αυτό που εκφράζουν τα τέσσερα δέλτα: η Δημοκρατία, τα Δικαιώματα του ανθρώπου, ο Διάλογος και η Διανομή των αγαθών. Και αυτό ίσως να είναι και η πιο συγκλονιστική ιστορική ουτοπία. Υπάρχει τελικά Ευρώπη ή δεν υπάρχει; Αν δεχτεί κανείς την πολυμορφία της Ευρώπης, Ευρώπη σλαβική, Ευρώπη ορθόδοξη, προτεσταντική, καθολική, Βόρεια και Νότια Ευρώπη, Ευρώπη της ελιάς και Ευρώπη του αμπελώνα για παράδειγμα, καταλήγει μοιραία να δεχτεί ότι η έννοια Ευρώπη είναι μια ιδέα υπό κατασκευήν. [...] Είναι μια Ευρώπη της οποίας τα διάφορα μέρη μοιράζονται το πνεύμα ενός κοινού ονόματος και το πεπρωμένο ενός οράματος που αρχίζει να διαφαίνεται στον παγκόσμιο ορίζοντα.

Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ, απόσπασμα από συζήτηση με τη δημοσιογράφο Χαρά Κιοσσέ, εφημ. ΤΟ ΒΗΜΑ, 2000

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α

1. Από ποια στοιχεία χαρακτηρίζονται οι Ευρωπαίοι, σύμφωνα με την Αρβελέρ; (Μονάδες 10)
2. Ποια απάντηση δίνει η συγγραφέας-ιστορικός στην ερώτηση: «Υπάρχει τελικά Ευρώπη ή δεν υπάρχει;» (Μονάδες 10)

ΟΜΑΔΑ Β

1. “Αν δεχτεί κανείς την πολυμορφία της Ευρώπης, Ευρώπη σλαβική, Ευρώπη ορθόδοξη, προτεσταντική, καθολική, Βόρεια και Νότια Ευρώπη, Ευρώπη της ελιάς και Ευρώπη του αμπελώνα για παράδειγμα, καταλήγει μοιραία να δεχτεί ότι η έννοια Ευρώπη είναι μια ιδέα υπό κατασκευήν. [...] Είναι μια Ευρώπη της οποίας τα διάφορα μέρη μοιράζονται το πνεύμα ενός κοινού ονόματος και το πεπρωμένο ενός οράματος που αρχίζει να διαφαίνεται στον παγκόσμιο ορίζοντα.”

- α. Να βρείτε τις αναφορικές προτάσεις του παραπάνω αποσπάσματος και να τις αντιγράψετε στην κόλλα σας. (μονάδες 2)
β. Πώς εισάγεται καθεμιά; (μονάδες 2)
γ. Σε ποια λέξη αναφέρεται; (μονάδες 4)
δ. Τι είδους αναφορική πρόταση είναι; (μονάδες 2)

(Μονάδες 10)

2. Συμπληρώστε τις προτάσεις, έτσι ώστε να έχουν παρόμοια σημασία με αυτές που προηγούνται. Χρησιμοποιήστε την αντωνυμία ο οποίος.

- α. – Οι άνθρωποι της σκέψης χαρακτηρίζονται από το ότι αμφισβητούν κάθε κατεστημένο. – Οι άνθρωποι χαρακτηρίζονται από το ότι αμφισβητούν κάθε κατεστημένο.
β. – Επιθυμούμε να δημιουργηθεί ένας ευρύτερος χώρος δράσης και δημιουργίας. – Επιθυμούμε να δημιουργηθεί ένας ευρύτερος χώρος
γ. – Στο πλαίσιο της Ευρώπης θα βρούμε τη χαμένη μας εθνική ταυτότητα. – Στο πλαίσιο της Ευρώπης θα βρούμε την εθνική ταυτότητα
δ. – Η Ευρώπη δε σημαίνει αλλοτρίωση, αλλά ουσιαστική συνειδητοποίηση της μοναδικότητάς μας. Η ουσία της Ευρώπης είναι η πολυμέρεια. – Η Ευρώπη, η ουσία, δε σημαίνει αλλοτρίωση αλλά ουσιαστική συνειδητοποίηση της μοναδικότητάς μας.
ε. – Η Ευρώπη γεννήθηκε από την Ελλάδα. Εκείνη η Ελλάδα δεν υπάρχει πια. – Εκείνη η Ελλάδα, από, δεν υπάρχει πια.

(Μονάδες 10)

ΟΜΑΔΑ Γ

1. α. Προσπαθήστε να βρείτε τη σχέση που συνδέει τις λέξεις της α΄ στήλης με μερικές από τις λέξεις της β΄ στήλης (Μονάδες 2)
β. Κάντε τις σωστές αντιστοιχίσεις. (Μερικές λέξεις της β΄ στήλης περισσεύουν.) (Μονάδες 5)

α΄	β΄
απαρνιέμαι	ομοιομορφία
πολυμορφία	αρχίζω
ευρύτερος	αποδέχομαι
καταλήγω	τοπικός
παγκόσμιος	στενότερος
	ποικιλομορφία
	πανευρωπαϊκός

2. Διαβάζοντας το κείμενο βρείτε συνώνυμες λέξεις που να μην αλλοιώνουν το νόημά του:

καταβολές =
μετακίνηση =
πεπρωμένο =
πρόθεση =
αέναη =
παγκόσμιο =

(Μονάδες 5)

3. ουτοπία:

Σας βοηθάει η ετυμολογία της λέξης να κατανοήσετε τη σημασία της; (μονάδες 4)

Σκεφτείτε και γράψτε μία πρόταση που περιέχει τη λέξη ουτοπία ή κάποια παράγωγή της.(μονάδες 4)

ΟΜΑΔΑ Δ

«Είστε Έλληνες, αλλά ταυτόχρονα ανήκετε και στη μεγάλη οικογένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προχωρά σταδιακά προς την ολοκλήρωσή της καθορίζοντας σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο της ζωής σας. Τι περισσότερο ελπίζετε αλλά και τι φοβάστε αναλογιζόμενοι τη μελλοντική ζωή σας ως πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Γράψτε ένα κείμενο, το οποίο στη συνέχεια θα διαβάσετε στην τάξη σας προκειμένου να αποτελέσει αφορμή για προβληματισμό και συζήτηση». (300 λέξεις περίπου).

(Μονάδες 40)

Η καθηγήτρια

Ο Διευθυντής

